KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 4.6.2025 r.
COM(2025) 224 final

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Słowenii

{SWD(2025) 224 final}

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Słowenii

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97[1], w szczególności jego art. 3 ust. 3,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu ds. Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

Kwestie ogólne

(1) W rozporządzeniu (UE) 2024/1263, które weszło w życie 30 kwietnia 2024 r. wskazano, że celem ram zarządzania gospodarczego jest wspieranie zdrowych i stabilnych finansów publicznych oraz zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu i odporności poprzez reformy i inwestycje, a także zapobieganie nadmiernym deficytom publicznym. Rozporządzenie stanowi, że Rada i Komisja prowadzą wielostronny nadzór w kontekście europejskiego semestru zgodnie z celami i wymogami określonymi w TFUE. Europejski semestr obejmuje w szczególności formułowanie zaleceń dla poszczególnych krajów i nadzór nad ich wdrażaniem. Rozporządzenie przyczynia się również do zapewnienia poczucia odpowiedzialności za politykę fiskalną na szczeblu krajowym i koncentruje się na perspektywie średniookresowej tej polityki oraz jednocześnie na skuteczniejszym i spójniejszym egzekwowaniu przepisów. Każde państwo członkowskie ma obowiązek przedłożyć Radzie i Komisji krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny zawierający jego zobowiązania dotyczące polityki budżetowej, reform i inwestycji, obejmujący okres 4- lub 5-letni, w zależności od długości kadencji parlamentarnej w tym państwie

[1] Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

członkowskim. Ścieżka wydatków netto[2] przewidziana w tych planach musi spełniać wymogi określone w rozporządzeniu, w tym wymogi dotyczące wprowadzenia lub utrzymania prawdopodobnej tendencji spadkowej długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do końca okresu dostosowawczego lub utrzymania długu na ostrożnym poziomie poniżej 60 % produktu krajowego brutto (PKB) oraz sprowadzenia lub utrzymania deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB, w średnim okresie. W przypadku gdy państwo członkowskie zobowiąże się do wdrożenia odpowiedniego pakietu reform i inwestycji zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu, okres dostosowawczy może zostać przedłużony o maksymalnie trzy lata.

(2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241[3] ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności („RRF") weszło w życie w dniu 19 lutego 2021 r. RRF zapewnia państwom członkowskim wsparcie finansowe służące realizacji reform i inwestycji, tworząc w ten sposób impuls fiskalny finansowany przez Unię. Zgodnie z priorytetami europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej RRF przyczynia się do odbudowy gospodarczej i społecznej, pobudzając jednocześnie zrównoważone reformy i inwestycje, które promują w szczególności zieloną i cyfrową transformację oraz zwiększają odporność gospodarek państw członkowskich. Pomaga również wzmocnić finanse publiczne oraz pobudzić wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w średnim i długim okresie, a także zwiększyć spójność terytorialną wewnątrz Unii i wspierać dalsze wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych.

(3) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435[4] („rozporządzenie w sprawie REPowerEU"), które zostało przyjęte w dniu 27 lutego 2023 r., ma na celu stopniowe redukowanie zależności Unii od importu paliw kopalnych z Rosji. Pomoże to osiągnąć bezpieczeństwo energetyczne i zdywersyfikować dostawy energii w Unii przy jednoczesnym zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zdolności magazynowania energii oraz efektywności energetycznej. Słowenia dodała do swojego krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności nowy rozdział REPowerEU w celu finansowania kluczowych reform i inwestycji, które pomogą w osiągnięciu celów REPowerEU.

(4) 30 kwietnia 2021 r. Słowenia przedłożyła Komisji swój krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241. Na podstawie art. 19 tego rozporządzenia Komisja oceniła adekwatność, skuteczność,

---

[2] Wydatki netto zgodnie z definicją w art. 2 pkt 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263: „wydatki netto" oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o: (i) wydatki z tytułu odsetek, (ii) działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, (iii) wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, (iv) krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, (v) cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz (vi) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

[4] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU w planach odbudowy i zwiększania odporności oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013, (UE) 2021/1060 i (UE) 2021/1755 oraz dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 63 z 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

efektywność oraz spójność planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi oceny określonymi w załączniku V. W dniu 20 lipca 2021 r. Rada przyjęła decyzję wykonawczą zatwierdzającą ocenę planu odbudowy i zwiększania odporności Słowenii[5], który zmieniono dnia 16 października 2023 r. na podstawie przepisów art. 18 ust. 2 w celu zaktualizowania maksymalnego wkładu finansowego z tytułu bezzwrotnego wsparcia finansowego, a także w celu włączenia rozdziału REPowerEU[6]. Uruchomienie transz jest uzależnione od przyjęcia przez Komisję decyzji – zgodnie z art. 24 ust. 5 – stwierdzającej, że Słowenia osiągnęła w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe określone w decyzji wykonawczej Rady. Osiągnięcie w zadowalający sposób wymaga, aby działania związane z uprzednio osiągniętymi kamieniami milowymi i wartościami docelowymi dotyczącymi tej samej reformy lub inwestycji nie zostały odwrócone.

(5) W dniu 21 stycznia 2025 r. Rada, na zalecenie Komisji, przyjęła zalecenie w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Słowenii[7]. Plan – przedłożony zgodnie z art. 11 i art. 36 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2024/1263 – obejmuje lata 2025–2028 i przedstawia dostosowanie fiskalne rozłożone na okres czterech lat.

(6) W dniu 26 listopada 2024 r. Komisja przyjęła opinię w sprawie projektu planu budżetowego Słowenii na 2025 r. W tym samym dniu, działając na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania na 2025 r., w którym nie wskazała Słowenii jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których potrzebna będzie szczegółowa ocena sytuacji. Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro oraz wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu 2025, w którym przeanalizowano wdrażanie wytycznych dotyczących zatrudnienia i zasad Europejskiego filaru praw socjalnych. Rada przyjęła zalecenie w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro[8] w dniu 13 maja 2025 r., a wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu – 10 marca 2025 r.

(7) 29 stycznia 2025 r. Komisja opublikowała „Kompas konkurencyjności” – strategiczne ramy mające na celu zwiększenie globalnej konkurencyjności UE w ciągu najbliższych pięciu lat. W dokumencie tym wskazano trzy wymogi transformacyjne dotyczące zrównoważonego wzrostu gospodarczego: (i) innowacje, (ii) dekarbonizację i konkurencyjność oraz (iii) bezpieczeństwo. Aby zlikwidować lukę innowacyjną, UE dąży do wspierania innowacji przemysłowych, rozwoju przedsiębiorstw typu *start-up* za pomocą inicjatyw takich jak unijna strategia na rzecz przedsiębiorstw typu *start-up* i przedsiębiorstw *scale-up* oraz promowania wykorzystania zaawansowanych technologii takich jak sztuczna inteligencja i informatyka kwantowa. Z myślą o bardziej zielonej gospodarce Komisja przedstawiła kompleksowy Plan działania na rzecz przystępnej cenowo energii oraz Pakt dla czystego przemysłu w celu zapewnienia, aby przejście na czystą energię było racjonalne pod względem kosztów,

---

5 Decyzja wykonawcza Rady z dnia 20 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Słowenii (10612/21).

6 Decyzja wykonawcza Rady z dnia 16 października 2023 r. zmieniająca decyzję wykonawczą z dnia 20 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Słowenii (13615/1/23).

7 Zalecenie Rady z dnia 13 maja 2025 r. w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (Dz.U. C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http:// data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

8 Zalecenie Rady z dnia 13 maja 2025 r. w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (Dz.U. C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http:// data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

sprzyjało konkurencyjności – zwłaszcza w sektorach energochłonnych – i napędzało wzrost gospodarczy. Aby ograniczyć nadmierne zależności i zwiększyć bezpieczeństwo, Unia dąży z determinacją do wzmocnienia globalnych partnerstw handlowych, dywersyfikacji łańcuchów dostaw oraz zapewnienia dostępu do surowców krytycznych i źródeł czystej energii. Priorytety te opierają się na horyzontalnych czynnikach sprzyjających, którymi są uproszczenie regulacyjne, pogłębienie jednolitego rynku, finansowanie konkurencyjności oraz unia oszczędności i inwestycji, promowanie umiejętności i wysokiej jakości miejsc pracy, a także lepsza koordynacja polityk UE. Kompas konkurencyjności jest skoordynowany z europejskim semestrem, co zapewnia spójność polityk gospodarczych państw członkowskich ze strategicznymi celami Komisji oraz jednolite podejście do zarządzania gospodarczego, wspierając tym samym zrównoważony wzrost, innowacje i odporność w całej Unii.

(8) W 2025 r. europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej nadal przebiega równolegle z wdrażaniem RRF. Pełne wdrożenie planów odbudowy i zwiększania odporności pozostaje nieodzowne do realizacji priorytetów politycznych w ramach europejskiego semestru, ponieważ plany te przyczyniają się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom (lub znacznej ich części) określonym w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów wydanych w ostatnich latach. Te zalecenia dla poszczególnych krajów pozostają równie istotne dla oceny zmienionych planów odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) 2021/241.

(9) Zalecenia dla poszczególnych krajów na 2025 r. obejmują główne wyzwania w zakresie polityki gospodarczej, które nie zostały dostatecznie rozwiązane przez działania ujęte w planach odbudowy i zwiększania odporności – z uwzględnieniem odpowiednich wyzwań wskazanych w zaleceniach dla poszczególnych krajów z lat 2019–2024.

(10) W dniu 4 czerwca 2025 r. Komisja opublikowała sprawozdanie krajowe na 2025 r. dotyczące Słowenii. Oceniła w nim postępy Słowenii we wdrażaniu stosownych zaleceń dla tego kraju oraz podsumowała realizację planu odbudowy i zwiększania odporności przez Słowenię. Na podstawie tej analizy w sprawozdaniu krajowym wskazano najpilniejsze wyzwania, przed którymi stoi Słowenia. Oceniono w nim również postępy Słowenii we wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych oraz w realizacji głównych celów Unii dotyczących zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa, a także postępy w realizacji celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Ocena rocznego sprawozdania z postępów

(11) W dniu 21 stycznia 2025 r. Rada zaleciła następujące maksymalne stopy wzrostu wydatków netto dla Słowenii: 5,6 % w 2025 r., 4,4 % w 2026 r., 4,1 % w 2027 r. i 4,0 % w 2028 r., co odpowiada maksymalnym skumulowanym stopom wzrostu obliczonym w odniesieniu do 2023 r. wynoszącym 12,1 % w 2025 r., 17,0 % w 2026 r., 21,8 % w 2027 r. i 26,6 % w 2028 r. W dniu 28 kwietnia 2025 r. Słowenia przedłożyła swoje roczne sprawozdanie z postępów[9] zawierające informacje na temat przestrzegania zalecanych maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto oraz realizacji

[9] Roczne sprawozdania z postępów za 2025 r. są dostępne pod adresem: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en?prefLang=pl.

reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania zidentyfikowane w zaleceniach krajowych w ramach europejskiego semestru. Roczne sprawozdanie z postępów odzwierciedla również półroczną sprawozdawczość Słowenii z postępów w realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2021/241.

(12) Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie i jej reperkusje stanowią dla Unii Europejskiej wyzwanie egzystencjalne. Komisja zaleciła uruchomienie w skoordynowany sposób krajowej klauzuli wyjścia przewidzianej w pakcie stabilności i wzrostu w celu wsparcia działań UE na rzecz szybkiego i znacznego zwiększenia wydatków na obronę, i propozycja ta została pozytywnie przyjęta przez Radę Europejską w dniu 6 marca 2025 r. W odpowiedzi na wniosek Słowenii z dnia 29 kwietnia 2025 r. Rada, na zalecenie Komisji, przyjęła w dniu [data] r. zalecenie zezwalające Słowenii na odchylenie od zalecanych maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto i ich przekroczenie[10].

(13) Według danych zweryfikowanych przez Eurostat[11] deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Słowenii, który w 2023 r. wynosił 2,6 % PKB, spadł do 0,9 % w 2024 r., a dług sektora instytucji rządowych i samorządowych spadł z poziomu 68,4 % PKB na koniec 2023 r. do 67,0 % na koniec 2024 r. Zgodnie z obliczeniami Komisji zmiany te odpowiadają stopie wzrostu wydatków netto na poziomie 4,5 % w 2024 r. W rocznym sprawozdaniu z postępów Słowenia szacuje wzrost wydatków netto w 2024 r. również na 4,5 %. Według szacunków Komisji kurs polityki fiskalnej[12], który uwzględnia zarówno wydatki finansowane ze środków krajowych, jak i z budżetu UE, był w 2024 r. restrykcyjny, na poziomie 1,1 % PKB.

(14) Zgodnie z rocznym sprawozdaniem z postępów scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe Słowenii, przewiduje wzrost realnego PKB na poziomie 2,1 % w 2025 r., i 2,4 % w 2026 r. oraz inflację HICP na poziomie 2,3 % w 2025 r. i 2,3 % w 2026 r. Według prognozy Komisji z wiosny 2025 r. realny PKB wzrośnie o 2,0 % w 2025 r. i o 2,4 % w 2026 r., a inflacja HICP wyniesie 2,1 % w 2025 r. i 1,9 % w 2026 r.

(15) W rocznym sprawozdaniu z postępów przewiduje się wzrost deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do 1,9 % PKB w 2025 r., natomiast relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB ma spaść do 66,0 % do końca 2025 r. Zmiany te odpowiadają wzrostowi wydatków netto o 5,3 % w 2025 r. W prognozie Komisji z wiosny 2025 r. przewiduje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2025 r. wyniesie 1,3 % PKB. Wzrost deficytu w 2025 r. wynika głównie z niższych dochodów z tytułu własności i wyższych kosztów związanych z zatrudnieniem w związku ze stopniowym wdrażaniem reformy

---

10 Zalecenie Rady zezwalające Słowenii na odchylenie od zaleconej ścieżki wydatków netto i jej przekroczenie (uruchomienie krajowej klauzuli wyjścia), [Proszę uzupełnić: Dz.U. C/2025/xxx, x.x.2025].

11 Eurostat – wskaźniki euro, 22 kwietnia 2025 r.

12 Kurs polityki fiskalnej jest zdefiniowany jako miara rocznej zmiany sytuacji budżetowej sektora instytucji rządowych i samorządowych. Ma on na celu ocenę impulsu dla gospodarki wynikającego z polityk fiskalnych, zarówno tych finansowanych ze środków krajowych, jak i z budżetu UE. Miernikiem kursu polityki fiskalnej jest różnica między (i) potencjalnym wzrostem w perspektywie średnioterminowej a (ii) zmianą poziomu wydatków pierwotnych skorygowanych o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, ale uwzględniającą wydatki pokryte za pomocą bezzwrotnego wsparcia (dotacji) z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy unijnych.

wynagrodzeń w sektorze publicznym. Zgodnie z obliczeniami Komisji zmiany te odpowiadają wzrostowi wydatków netto o 4,6 % w 2025 r. Te prognozy wzrostu wydatków netto, które są niższe od przedstawionych w rocznym sprawozdaniu z postępów, oraz różnica między wynikiem sektora instytucji rządowych i samorządowych prognozowanym przez Komisję a prognozą Słowenii wynikają głównie z niższych prognozowanych nakładów brutto na środki trwałe i odmiennej oceny działań dyskrecjonalnych po stronie dochodów. Komisja przewiduje również wyższe dochody z podatków związanych z produkcją i importem oraz ze składek na ubezpieczenia społeczne, co dodatkowo wyjaśnia różnicę między wynikiem sektora instytucji rządowych i samorządowych prognozowanym przez Komisję i Słowenię. Na podstawie szacunków Komisji prognozuje się, że kurs polityki fiskalnej, który uwzględnia zarówno wydatki finansowane ze środków krajowych, jak i z budżetu UE, będzie w 2025 r. ekspansywny, na poziomie 0,3 % PKB. Relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB ma spaść do 65,5 % do końca 2025 r.

(16) Według prognozy Komisji z wiosny 2025 r. bezzwrotne wsparcie („dotacje”) z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności w 2025 r. ma posłużyć do sfinansowania wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych w wysokości 0,9 % PKB, podczas gdy w 2024 r. finansowane w ten sposób wydatki wynosiły 0,3 % PKB. Wydatki finansowane z bezzwrotnego wsparcia w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności umożliwiają wysokiej jakości inwestycje i reformy zwiększające wydajność bez wywierania bezpośredniego wpływu na wynik i dług sektora instytucji rządowych i samorządowych Słowenii.

(17) Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych na obronę w Słowenii utrzymywały się na stałym poziomie 1,2 % PKB w latach 2021–2023[13]. Według prognozy Komisji z wiosny 2025 r. wydatki na obronę mają wynieść 1,4 % PKB w 2024 r. i 1,6 % PKB w 2025 r. Odpowiada to wzrostowi o 0,4 punktu procentowego PKB w porównaniu z 2021 r. Okres uruchomienia krajowej klauzuli wyjścia (2025–2028) pozwala Słowenii na zmianę priorytetów wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych lub zwiększenie dochodów publicznych, tak aby trwale wyższe wydatki na obronę nie zagrażały stabilności finansów publicznych w średnim okresie.

(18) Według prognozy Komisji z wiosny 2025 r. wydatki netto Słowenii mają wzrosnąć o 4,6 % w 2025 r. i o 9,3 % łącznie w latach 2024 i 2025. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2025 r. przewiduje się, że wzrost wydatków netto Słowenii w 2025 r. będzie niższy od zalecanej maksymalnej stopy wzrostu, zarówno w ujęciu rocznym, jak i łącznie w latach 2024–2025.

(19) Roczne sprawozdanie z postępów nie uwzględnia prognoz budżetowych na okres po 2025 r. Przy uwzględnieniu środków z zakresu polityki znanych w dacie granicznej prognozy deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2026 r. przewidziany w prognozie Komisji z wiosny 2025 r. ma wynieść 1,5 % PKB. Wzrost deficytu w 2026 r. odzwierciedla głównie wyższe koszty związane z zatrudnieniem. Zmiany te odpowiadają wzrostowi wydatków netto o 7,0 % w 2026 r. Na podstawie szacunków Komisji prognozuje się, że kurs polityki fiskalnej, który uwzględnia zarówno wydatki finansowane ze środków krajowych, jak i z budżetu UE, będzie w 2026 r. ekspansywny, na poziomie 0,8 % PKB. Według prognoz Komisji relacja

[13] Eurostat, wydatki publiczne według klasyfikacji funkcji sektora instytucji rządowych i samorządowych (COFOG).

długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB ma zmniejszyć się do 63,8 % do końca 2026 r.

Najważniejsze wyzwania w zakresie polityk publicznych

(20) Relacja dochodów podatkowych do PKB w Słowenii utrzymuje się wprawdzie poniżej średniej unijnej, ale struktura podatków nie sprzyja wzrostowi. Najwyższy próg podatku dochodowego od osób fizycznych i klin podatkowy[14] dla osoby stanu wolnego dla różnych poziomów dochodów nadal należą do najwyższych w UE. Jednocześnie podatki od nieruchomości, w tym pobierane okresowo podatki od nieruchomości, pozostają na bardzo niskim poziomie – ich udział w dochodach podatkowych jest niższy niż połowa średniej unijnej. Obniżenie klina podatkowego zmniejszyłoby koszty pracy, pobudziłoby popyt na pracę i poprawiłoby konkurencyjność. Ponadto wyższe płace netto mogłyby zwiększyć podaż pracy. Chociaż udział podatków ekologicznych w dochodach przekracza średnią unijną, system podatkowy mógłby być wykorzystany do dalszego promowania celów ekologicznych, w tym przez stosowanie zasady „zanieczyszczający płaci".

(21) Przewiduje się znaczny wzrost kosztów starzenia się społeczeństwa w Słowenii, co w najbliższych dziesięcioleciach doprowadzi do wzrostu wydatków na systemy opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej i system emerytalny. Plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera już szereg działań wspierających stabilność finansów publicznych tych systemów, a wprowadzenie klauzuli przeglądowej do ustawy o opiece długoterminowej można uznać za duży krok naprzód. Oprócz planu ważne byłoby jednak monitorowanie wydatków w celu zapewnienia adekwatności świadczeń i stabilności fiskalnej systemu ochrony socjalnej ze względu na to, że wiele elementów z powyższych systemów nie zostało jeszcze sfinalizowanych, a środowisko gospodarcze podlega nieustannym zmianom. Przeglądy wydatków uważa się za przydatne narzędzie służące identyfikowaniu obszarów o niższym priorytecie lub nieefektywnych wydatków, gdzie uzyskane oszczędności mogłyby być następnie realokowane na potrzeby nowych wyzwań fiskalnych w dziedzinie obronności oraz zielonej i cyfrowej transformacji, a także w celu wyeliminowania luki innowacyjnej w obszarach, w których wydatki będą musiały być utrzymane na wyższym poziomie.

(22) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/241 i kryterium 2.2 załącznika V do tego rozporządzenia plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera obszerny zestaw wzajemnie wzmacniających się reform i inwestycji, które mają zostać wdrożone do 2026 r. Spodziewane jest, że przyczynią się one do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom (lub znacznej ich części) określonym w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów. Ze względu na te napięte ramy czasowe dokończenie skutecznej realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym rozdziału REPowerEU, jest nieodzowne dla zwiększenia długoterminowej konkurencyjności Słowenii dzięki zielonej i cyfrowej transformacji, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawiedliwości społecznej. Aby móc zrealizować do sierpnia 2026 r. zobowiązania przewidziane w planie odbudowy i zwiększania odporności, Słowenia musi przyspieszyć realizację reform i inwestycji, stawiając czoła istniejącym wyzwaniom. Inwestycje są silnie skoncentrowane w końcowym okresie wdrażania, co może stwarzać istotne wyzwania dotyczące zdolności na różnych

[14] Klin podatkowy definiuje się jako sumę podatków dochodowych od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenia społeczne odprowadzanych przez pracownika i pracodawcę, bez dodatków rodzinnych, wyrażoną jako odsetek łącznych kosztów pracy.

poziomach. W związku z tym zagadnienie to zasługuje na szczególną uwagę. Systematyczne angażowanie władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i innych odpowiednich zainteresowanych stron pozostaje nieodzowne do zapewnienia szerokiego poczucia odpowiedzialności za pomyślną realizację planu odbudowy i zwiększania odporności.

(23) W Słowenii obserwuje się przyspieszenie wdrażania programów polityki spójności, które obejmują wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) oraz Funduszu Spójności (FS). Ważne jest, aby kontynuować starania na rzecz zapewnienia szybkiej realizacji tych programów, przy jednoczesnej maksymalizacji ich wpływu w terenie. Słowenia podejmuje już działania w ramach swoich programów polityki spójności w celu pobudzenia konkurencyjności i wzrostu gospodarczego. Jednocześnie Słowenia nadal stoi w obliczu wyzwań, takich jak potrzeba zwiększenia konkurencyjności poprzez zorientowanie na innowacje, w tym przez rozwój i tworzenie technologii krytycznych, a także wyzwań związanych z transformacją energetyczną, odpornością wodną i mieszkalnictwem, które są dostrzegalne szczególnie w ośrodkach miejskich i na obszarach, w których występuje duży ruch turystyczny, wyzwań związanych z niedoborem kwalifikacji i niedopasowaniem umiejętności, w tym w odniesieniu do umiejętności cyfrowych i ekologicznych, integracją na rynku pracy pracowników z zagranicy i osób ze słabszych grup społecznych, deinstytucjonalizacją i rozwojem wysokiej jakości, adekwatnych i przystępnych cenowo środowiskowych usług społecznych. Zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) 2021/1060 Słowenia jest zobowiązana – w ramach przeglądu śródokresowego funduszy polityki spójności – do dokonania przeglądu poszczególnych programów, biorąc pod uwagę m.in. wyzwania wskazane w zaleceniach krajowych na 2024 r. We wnioskach Komisji przyjętych w dniu 1 kwietnia 2025 r.[15] wydłużono termin przedłożenia – w odniesieniu do każdego programu – oceny wyników przeglądu śródokresowego na okres po dniu 31 marca 2025 r. Przewidziano również elastyczne rozwiązania, które przyspieszą wdrażanie programów, oraz zachęty dla państw członkowskich do przeznaczania środków w ramach polityki spójności na pięć strategicznych obszarów priorytetowych Unii, a mianowicie na konkurencyjność w zakresie technologii strategicznych, obronność, mieszkalnictwo, odporność wodną i transformację energetyczną.

(24) Platforma na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) stanowi okazję do inwestowania w jeden z kluczowych priorytetów strategicznych UE dzięki wzmocnieniu konkurencyjności UE. Środki ze STEP przekazywane są za pośrednictwem 11 istniejących funduszy UE. Państwa członkowskie mogą również wnieść wkład w program InvestEU wspierający inwestycje w obszarach priorytetowych. Słowenia mogłaby wykorzystać te inicjatywy do wspierania rozwoju lub tworzenia technologii krytycznych, w tym czystych i zasobooszczędnych technologii.

(25) Oprócz wyzwań gospodarczych i społecznych uwzględnionych w planie odbudowy i zwiększania odporności oraz w ramach innych funduszy UE Słowenia mierzy się z kilkoma dodatkowymi wyzwaniami, które dotyczą sektora energetycznego,

[15] Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniającego rozporządzenia (UE) 2021/1058 i (UE) 2021/1056 w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu sprostanie strategicznym wyzwaniom w kontekście przeglądu śródokresowego, COM(2025) 123 final.

zrównoważonego transportu, odporności na zmianę klimatu i ochrony środowiska, otoczenia działalności gospodarczej, konkurencyjności i niedoboru siły roboczej.

(26) Jak wskazano w Kompasie konkurencyjności, wszystkie instytucje unijne, krajowe i lokalne muszą dołożyć wszelkich starań, aby tworzyć prostsze przepisy i przyspieszyć procedury administracyjne. Komisja wyznaczyła ambitne cele w zakresie zmniejszenia obciążeń administracyjnych: o co najmniej 25 %, a w przypadku MŚP – o co najmniej 35 %; stworzyła również nowe narzędzia służące osiąganiu tych celów, między innymi mechanizm testowania całego prawodawstwa UE w warunkach skrajnych oraz pogłębiony dialog z zainteresowanymi stronami. Aby sprostać tym ambitnym założeniom, Słowenia również musi podjąć działania. 67 % przedsiębiorstw uważa, że złożoność procedur administracyjnych stanowi problem dla ich przedsiębiorstwa przy prowadzeniu działalności w Słowenii[16]. Przeszkody regulacyjne w niektórych sektorach są nadal wyższe niż w pozostałej części UE. Ograniczenie barier regulacyjnych w sektorze zawodów regulowanych ułatwiłoby wejście do tego sektora oraz mogłoby poprawić jakość i obniżyć ceny, a także przyczynić się do osiągnięcia celów UE w zakresie uproszczenia. W szczególności zawód prawnika jest obwarowany bardziej rygorystycznymi regulacjami niż w innych krajach UE. Ponieważ oczekuje się, że w miarę starzenia się społeczeństwa tendencja kurczących się zasobów pracy utrzyma się, ograniczenia dotyczące tych zawodów negatywnie wpływają na działalność gospodarczą i mogą ograniczać wzrost gospodarczy w perspektywie długoterminowej. Słowenia jest jednym z państw członkowskich, w których obowiązują największe restrykcje w handlu usługami, według wskaźnika restrykcyjności w handlu usługami OECD.

(27) W ostatnich latach rotacja przedsiębiorstw w Słowenii uległa osłabieniu. Tworzenie nowych przedsiębiorstw oraz likwidacja nieefektywnych przedsiębiorstw są ważne, ponieważ pozwala na efektywną realokację zasobów do bardziej produktywnych zastosowań i bardziej innowacyjnych produktów i usług. Do 2020 r. liczba przedsiębiorstw wchodzących na rynek i wychodzących z rynku była wyższa od średniej unijnej, co odzwierciedla dużą zdolność do dostosowywania się do nowych możliwości, ale w ostatnich latach można dostrzec spowolnienie gospodarcze, w szczególności ze względu na spadek wskaźnika wychodzenia przedsiębiorstw z rynku. Wyjście firm z rynku nie może być postrzegane jako cel sam w sobie, lecz środki ukierunkowane na ochronę istniejącej struktury produkcyjnej nie powinny być nadmierne. Tworzenie i rozwój jeszcze większej liczby nowych przedsiębiorstw mogłyby przyczynić się do zwiększenia wydajności i konkurencyjności gospodarki.

(28) Słoweńskie przedsiębiorstwa polegają głównie na kredytach bankowych i rzadko są w stanie skorzystać z rynków finansowych w celu pozyskania kapitału poprzez emisję obligacji lub akcji. Na koniec 2023 r. udział kredytów bankowych we wszystkich źródłach finansowania przedsiębiorstw niefinansowych w Słowenii był na poziomie zbliżonym do średniej unijnej, ale udział akcji i obligacji notowanych na giełdzie stanowił zaledwie jedną trzecią średniej unijnej. Więcej kapitału innego niż kredyty i pożyczki zapewniłoby przedsiębiorstwom w Słowenii możliwość podejmowania bardziej ambitnych i ukierunkowanych na rozwój inwestycji obarczonych większym ryzykiem. W szczególności stosunek inwestycji kapitału wysokiego ryzyka do PKB należy do najniższych w UE, co utrudnia rozwój przedsiębiorstw typu *start-up*. Inwestorzy instytucjonalni nie uczestniczą w wystarczającym stopniu w tych rynkach.

[16] „Opinia przedsiębiorców na temat korupcji w UE”, sprawozdanie z badania Eurobarometr Flash (kwiecień 2024 r.).

Dalsza poprawa warunków dla finansowania kapitałowego i kapitału wysokiego ryzyka, np. przez zachęcanie do inwestowania w fundusze emerytalne oraz inwestowania oszczędności gospodarstw domowych za pośrednictwem indywidualnych rachunków inwestycyjnych, mogłaby pomóc przyciągnąć więcej kapitału zagranicznego i pomóc innowacyjnym przedsiębiorstwom typu *start-up* w ekspansji.

(29) Według Europejskiego Rankingu Innowacyjności[17] z 2024 r. osiągnięcia Słowenii w dziedzinie innowacji utrzymywały się na poziomie nieco poniżej średniej unijnej w 2024 r., a w latach 2017–2024 odnotowano w tej kwestii poprawę na poziomie mniejszym od średniej unijnej. Wydatki publiczne na badania naukowe, wydatki przedsiębiorstw na innowacje niezwiązane z badaniami oraz wydatki na innowacje w przeliczeniu na pracownika są w Słowenii nadal stosunkowo niskie. Aby osiągnąć własny cel, jakim jest stanie się wiodącym innowatorem do 2030 r., Słowenia musiałaby zintensyfikować inwestycje w badania i rozwój zgodnie z zobowiązaniami podjętymi w strategii w zakresie badań, rozwoju i innowacji w ramach krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności. Pełne i szybkie wdrożenie odpowiednich przepisów mogłoby stanowić dobrą podstawę dla inwestycji w badania naukowe i pomóc w osiągnięciu tego celu.

(30) Jak wynika z przeprowadzonego przez Komisję badania zaufania wśród przedsiębiorców[18], od połowy 2021 r. menedżerowie w słoweńskim przemyśle zgłaszają niedobory siły roboczej jako ważny czynnik ograniczający działalność gospodarczą. Wskaźniki wakatów są zbliżone do średniej unijnej. Ponieważ oczekuje się, że zasoby na rynku pracy nadal będą się kurczyć, problemem jest ogólne niedopasowanie umiejętności. Dostępne umiejętności nie odpowiadają zapotrzebowaniu na rynku pracy W 2024 r. wskaźniki wakatów w kluczowych sektorach, takich jak przemysł, budownictwo i usługi, utrzymywały się na wysokim poziomie, chociaż spadły w porównaniu z poprzednim rokiem. Niemal połowa wszystkich pracodawców miała problem z zatrudnieniem odpowiednich pracowników, w tym spośród osób z wykształceniem zawodowym i pomaturalnym, co ogranicza wydajność przedsiębiorstw i ich zdolność do innowacji.

(31) W latach 2018–2022 odnotowano spadek poziomu umiejętności podstawowych wśród 15-latków, co stanowi wyzwanie dla rozwoju umiejętności w przyszłości. Chociaż w latach 2015–2018 słabe wyniki w nauce były zbliżone do wartości docelowej na poziomie UE wynoszącej 15 %, w latach 2018–2022 odnotowano znaczny wzrost tego wskaźnika w dziedzinie matematyki i czytania ze zrozumieniem. Zwiększa się niedobór nauczycieli, ponieważ utrzymanie atrakcyjności zawodu nauczyciela stało się wyzwaniem. W 2022 r. około 42 % uczniów w Słowenii uczęszczało do szkół, w których nauczanie było utrudnione z powodu braku nauczycieli.

(32) Z danych dotyczących ofert pracy wynika, że brakuje specjalistów w dziedzinie ICT, a zwłaszcza absolwentów kierunków ICT. Ten stan rzeczy stanowi wyzwanie dla zaspokojenia potrzeb związanych z transformacją cyfrową w sektorze przedsiębiorstw. Brak umiejętności cyfrowych wśród obywateli stanowi wyzwanie dla wszystkich osób dorosłych, ale w szczególności dla osób bezrobotnych oraz tych, które nie mają dostępu do narzędzi cyfrowych. Szczególną uwagę należy zwrócić również na umiejętności ekologiczne, ponieważ w wielu zawodach wymagających

[17] Europejski Ranking Innowacyjności – Słowenia.

[18] Wyniki badania – Komisja Europejska (europa.eu)

specjalistycznych kwalifikacji lub wiedzy fachowej niezbędnej do przeprowadzenia zielonej transformacji występuje powszechny niedobór pracowników.

(33) Mimo że pracownikom brakuje umiejętności istotnych dla rynku pracy, w tym w dziedzinie technologii cyfrowych i STEM, odnotowano spadek udziału w edukacji dorosłych. Słowenia jest daleka od osiągnięcia ambitnego celu, jakim jest osiągnięcie wskaźnika uczestnictwa wynoszącego 60 %. Brak umiejętności cyfrowych wśród osób dorosłych stanowi barierę dla wielu osób w przechodzeniu do sektorów zatrudnienia wymagających wyższych kwalifikacji. Trudności te są najbardziej widoczne w przypadku osób starszych, o niższych kwalifikacjach, ze środowisk migracyjnych oraz osób niepracujących.

(34) Pracownicy urodzeni za granicą stanowią obecnie 15 % siły roboczej w kraju. Od 2019 r. liczba pracowników zagranicznych wzrosła o 48,7 %. Większość z tych pracowników to osoby o niskich umiejętnościach: 9 na 10 osób ma co najwyżej wykształcenie podstawowe, a ponad jedna trzecia wykonuje pracę, za którą otrzymuje minimalne wynagrodzenie. Słoweński rynek pracy skorzystał z napływu tych pracowników, ale nadal występują niedobory pracowników, również w przypadku miejsc pracy wymagających wysokich kwalifikacji. Pomimo wprowadzonych środków nadal występują znaczne zaległości w kwestii wniosków o zezwolenie na pracę dla pracowników zagranicznych, które wynikają z nadmiernie uciążliwych wymogów prawnych.

(35) Niedobory siły roboczej i kwalifikacji utrudniają sprawne świadczenie usług, zwłaszcza w sektorach opieki i nauczania. Wskaźniki wakatów w sektorze opieki i szkołach są nadal stosunkowo wysokie. Z uwagi na fakt, że dostawcy tych usług mają trudności z obsadzaniem wakatów, obciążenie pracą i warunki pracy obecnych pracowników ulegają dalszemu pogorszeniu. Kluczowe znaczenie dla pobudzenia konkurencyjności i wzrostu gospodarczego ma zwiększenie podaży pracy, w tym przez dalsze stymulowanie uczestnictwa w rynku pracy, zwłaszcza osób starszych i pracowników o niższych kwalifikacjach, przyciąganie pracowników z państw trzecich oraz zwiększenie integracji pracowników z zagranicy na rynku pracy i w społeczeństwie.

(36) Paliwa kopalne, z których duża część jest importowana, nadal stanowią znaczną część koszyka energetycznego Słowenii (58 %), co przyczynia się również do wzrostu cen oraz zmniejszenia ich stabilności, a tym samym wpływa na konkurencyjność. Konieczne są wzmożone działania, które pozwolą przyspieszyć wprowadzanie odnawialnych źródeł energii we wszystkich sektorach, upowszechnienie magazynowania energii oraz wdrażanie środków w zakresie efektywności energetycznej.

(37) Procedury wydawania zezwoleń dotyczących instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych w skali sieci, w szczególności instalacji wiatrowych, nadal stanowią główne wąskie gardło ze względu na złożone i przedłużające się procedury środowiskowe, które mogą trwać do kilku lat. Pomimo istniejącego potencjału Słowenia nie odnotowała wzrostu mocy wytwórczych energii wiatrowej w ciągu ostatnich dziesięciu lat. W uwolnieniu potencjału mogłoby pomóc wyznaczenie obszarów pod instalacje wiatrowe, na potrzeby których opracowane zostaną szczegółowe zasady planowania przestrzennego. Ponadto budowanie zdolności w formie szkoleń i dodatkowych zasobów dostępnych dla władz lokalnych mogłoby przyczynić się do przyspieszenia wdrażania odnawialnych źródeł energii.

(38) Ograniczenia dotyczące sieci, zwłaszcza na poziomie dystrybucji, uniemożliwiają zwiększanie udziału przyłączonych instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych (ponad 20 % wniosków dotyczących instalacji na niskim poziomie napięcia zostaje odrzuconych), co podkreśla potrzebę wprowadzenia usprawnień. Chociaż środki mające na celu modernizację sieci są nadal wdrażane w ramach RRF, w tym w ramach rozdziału REPowerEU, Słowenia musi zintensyfikować swoje działania, m.in. przez wprowadzenie komponentów inteligentnej sieci. Mimo że działania na rzecz efektywności energetycznej – zwłaszcza renowacja budynków – były nadal realizowane za pośrednictwem krajowych ram finansowania i różnych funduszy UE, w tym RRF, Słowenia musi podjąć szerzej zakrojone starania, w szczególności w celu osiągnięcia długoterminowych celów strategii renowacji, aby do 2030 r. zmniejszyć zużycie energii w budynkach o 17 % w porównaniu z 2020 r.

(39) W kwestii wykorzystania zrównoważonego transportu Słowenia nadal pozostaje w tyle za resztą UE, a zależność od samochodów prywatnych utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie. Elektryfikacja transportu jest szczególnie niska, ponieważ udział energii elektrycznej w zużyciu energii końcowej w sektorze transportowym utrzymuje się na znikomym poziomie 1,3 %. Podczas gdy na poziomie UE emisje gazów cieplarnianych z transportu drogowego zmniejszyły się w latach 2005–2023, w Słowenii można zaobserwować ich wyraźny wzrost. Obecnie – w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności – realizowanych jest wiele dużych inwestycji w kolej i elektromobilność. Nadal istnieje jednak możliwość dalszego zwiększenia wykorzystania transportu publicznego.

(40) Słowenia jest wysoce narażona na zagrożenia związane z klimatem, w szczególności powodzie, i w ostatnich latach doświadczyła wielu ekstremalnych zdarzeń pogodowych (takich jak pożary lasów w 2022 r. i huragany, którym towarzyszyły poważne powodzie, w 2023 r.). Wywiera to negatywny wpływ na gospodarkę i społeczeństwo tego kraju, przy czym straty gospodarcze na osobę w Słowenii są najwyższe w UE. Pomimo działań ukierunkowanych na zwiększenie odporności na zmianę klimatu nadal utrzymują się wyzwania, w szczególności związane z wdrażaniem środków ochrony przeciwpowodziowej i rozwiązań opartych na przyrodzie oraz zarządzaniem środowiskiem. Ponadto presja na zasoby wodne rośnie, a stan przyrody i ekosystemów w dalszym ciągu się pogarsza, co jeszcze bardziej osłabia odporność Słowenii na zmianę klimatu oraz jej odporność wodną, a także wskazuje na istniejące luki w finansowaniu w tym zakresie.

(41) W kontekście bliskich powiązań między gospodarkami państw członkowskich należących do strefy euro i ich wspólnego wkładu w funkcjonowanie unii gospodarczej i walutowej Rada zaleciła w 2025 r. państwom członkowskim będącym członkami strefy euro podjęcie działań, w tym poprzez ich plany odbudowy i zwiększania odporności, w celu wdrożenia zalecenia dotyczącego polityki gospodarczej strefy euro na 2025 r. W przypadku Słowenii zalecenia 2, 3 i 5 mają pomóc we wdrożeniu pierwszego zalecenia dla strefy euro, które dotyczy konkurencyjności, zalecenia 4 i 5 – we wdrożeniu drugiego zalecenia dla strefy euro, które dotyczy odporności, a zalecenie 1 – we wdrożeniu zalecenia dla strefy euro, które dotyczy stabilności makroekonomicznej i finansowej, określonych w zaleceniu na 2025 r.,

NINIEJSZYM ZALECA Słowenii podjęcie w latach 2025 i 2026 działań mających na celu:

1. Zwiększenie ogólnych wydatków na obronę i wzmocnienie ogólnej gotowości obronnej zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z dnia 6 marca 2025 r.

Przestrzeganie maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto zaleconych przez Radę w dniu 21 stycznia 2025 r., przy jednoczesnym wykorzystaniu możliwości zwiększenia wydatków na obronę przewidzianej w krajowej klauzuli wyjścia. Zapewnienie stabilności fiskalnej systemu ochrony socjalnej i przesunięcie ciężaru dochodów podatkowych w kierunku źródeł bardziej sprzyjających wzrostowi i bardziej zrównoważonych. Poprawę jakości finansów publicznych dzięki wdrożeniu przeglądów wydatków.

2. Przyspieszenie realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym rozdziału REPowerEU, z uwagi na terminy dokończenia reform i inwestycji, które obowiązują na mocy rozporządzenia (UE) 2021/241. Zwiększenie tempa wdrażania programów polityki spójności (EFRR, FST, EFS+)] z wykorzystaniem, w stosownych przypadkach, możliwości oferowanych w ramach przeglądu śródokresowego. Optymalne wykorzystanie unijnych instrumentów, w tym możliwości poprawy konkurencyjności, jakie oferują Program InvestEU i Platforma na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy.

3. Uproszczenie przepisów, udoskonalenie narzędzi regulacyjnych i zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw, w tym w odniesieniu do niektórych usług i zawodów regulowanych, a także zmniejszenie barier w handlu usługami. Zwiększenie konkurencyjności przez promowanie rotacji przedsiębiorstw i tworzenia przedsiębiorstw wysokiego wzrostu dzięki poprawie warunków dla inwestycji kapitałowych, w tym inwestycji kapitału wysokiego ryzyka, i inwestorów instytucjonalnych oraz warunków dla inwestycji w badania, rozwój i innowacje.

4. Przyspieszenie wprowadzania odnawialnych źródeł energii i magazynowania energii dzięki usprawnieniu i przyspieszeniu procedur administracyjnych i procedur wydawania pozwoleń przez wyznaczanie obszarów pod instalacje wiatrowe oraz przez intensyfikację budowania zdolności w zakresie wydawania pozwoleń na szczeblu lokalnym. Wzmocnienie infrastruktury sieci elektroenergetycznej na poziomie dystrybucji i wprowadzenie komponentów inteligentnych sieci. Ponadto przyspieszenie realizacji działań na rzecz efektywności energetycznej, w szczególności w sektorze budownictwa. Propagowanie elektryfikacji sektora transportowego i ukierunkowanie inwestycji na zrównoważony transport, w szczególności kolejowy. Dalsze wzmacnianie odporności na zmianę klimatu i odporności wodnej dzięki usprawnieniu zarządzania środowiskiem i zarządzania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, a także przyspieszeniu realizacji ukierunkowanych działań na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu i ochrony środowiska.

5. Rozwiązanie problemu niedoborów siły roboczej dzięki zintensyfikowaniu działań mających na celu zapewnienie i nabywanie umiejętności, w tym umiejętności podstawowych wśród uczniów oraz umiejętności istotnych z punktu widzenia transformacji ekologicznej i cyfrowej. Wspieranie uczenia się przez całe życie i szkoleń, zwłaszcza w przypadku pracowników o niskich umiejętnościach i pracowników w starszym wieku. Zwiększenie atrakcyjności Słowenii dla pracowników zagranicznych posiadających zaawansowane umiejętności. Poprawę warunków pracy, zwłaszcza w sektorze opieki i nauczania.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący